

Rundskriv 2025-27

Dato: 1.07.2025
Erstatter rundskriv: 2023-43

Boazodoalu ovddidanfoandda njuolggadus kapihttal 3, Doarjja boazodoallorusttegiidda – kommentárat njuolggadussii

Kommentárat ja čilgehusat Boazodoalu ovddidanfoandda njuolggadussii kapihttal 3 –
boazodoallorusttegat

Sisdoallu

Álggahus	2
Obbalašgovva rievdadusaid badjel	2
Rievdadusat Boazodoallošiehtadusa 2025/2026 mielde	2
Njuolggadusa mearrádusat	3
§ 3-1. Ulbmil.....	3
Kommentárat mearrádussii.....	3
§ 3-2. Definišuvnnat.....	3
Kommentárat mearrádussii.....	3
§ 3-3. Doarjjaeavttut	4
Kommentárat mearrádussii.....	4
§ 3-4. Doarjjavuigaduvvon golut.....	8
Kommentárat mearrádussii.....	8
§ 3-5. Doarjjavuodđu	8
Kommentárat mearrádussii.....	9
§ 3-6. Doarjaga rehkenastin.....	9
Kommentárat mearrádussii.....	9
§ 3-7. Sierragáibádus ohcamii.....	10
Kommentárat mearrádussii.....	10
§ 3-8. Raporteren	12
Kommentárat mearrádussii.....	12

Álggahus

Boazodoallorusttegiid doarjjaortnet lea mearriduvvon njuolggadusas [Boazodoalu ovddidanfoandda kapihttal 3](#).

Njuolggadusas lea láhkavuodđu Stuoradikki jahkásaš mearrádusas boazodoallošiehtadusa birra ja boazodoallolága § 82a.

Kommentárat dan njuolggadussii čuvvot boazodoallošiehtadusa 2025/2026 rievdadusaid mat bohte fápmui suoidnemánu 1. b. 2025.

Boazodoalu ovddidanfoandda stivra lea áššis 89/22 mearridan, ja áššis 75/24 rievddan njuolggadusaid boazodoallorusttegiid doarjagii dárkkistussan njuolggadussii. Dat gávdnojit Eanandoalldirektoráhta neahttasiiddus ornnetsiiddus boazodoallorusttegiid doarjaga birra. Njuolggadusat leat mearriduvvon sierra láhkavuodđu haga, muhto čájehit ásahuvvon práksisa ja čájehit áššiid meannudanvuogi. Njuolggadusat bagadit ohcciid ja hálldahusa sihkkarastin dihte dásseárvosaš meannudeami, ja daid berre čatnat dan johtočállagii.

Doarjjaohcamušaid meannudeapmái gusket hálldašanlága njuolggadusat. Njuolggadus, ohccibagadallan ja ohcanskovvi gávdnojit Eanandoalldirektoráhta neahttasiiddus.

Obbalašgovva rievdadusaid badjel

Rievdadusat Boazodoallošiehtadusa 2025/2026 mielde

§ 3-5 Doarjjavuodđu

Goalmmát lađas

Mearrádusa sátnádeapmi lea rievdaduvvon. Rievdadusas eai leat duohta rievdadusat.

Njuolggadusa mearrádusat

§ 3-1. Ulbmil

Ulbmil doarjagiin lea veahkkin gokčat goluid boazodoallorusttegiid huksemiid, nuppástuhttimiid ja ođasmahttimiid oktavuodas.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 3](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Mearrádus addá dieđuid čálgoortnega ulbmila birra. Jus lea eahpádus njuolggadusa eará mearrádusaid birra, de sáhtá ulbmil geavahuvvot gustovaš dulkonmomeantan.

Ulbmilis čuožžu makkár golut leat oaiivilduvvon gokčojuvvot boazodoallorusttetdoarjjaortnega bokte. Ovdal sáhtii ohcci dušše oažžut doarjaga huksemii, stuorideapmái dahje stuorebuš rievdadusaide boazodoallorusttegiidda mat gávdnojedje.

Boazodoallojagi 2021/2022 rájes rievdaduvvui mearrádus dasa ahte ohcci sáhtá oažžut doarjaga boazodoallorusttega buot vejolaš rievdadusaide dahje ođasmahttimiidda, maiddá smávit rievdadusat, vrd. čuoggá 2.19 boazodoallošiehtadusas 2021/2022.

Ulbmil dulkojuvvo BOF- njuolggadusa oktasašeavttu § 1-7 ektui ahte ohccojuvvon doaibmabidju galgá ovdánahttit boazodoalu dan orohagas dahje guovllus. Rievdadus dahje ođasmahttin ferte dan dihte mielddisbuktit juoidá ođđasa mii ii gokčojuvvo eará doarjjaortnegiid bokte. Rievdadusat mat leat dušše mátasdoallan dahje maid golut gokčojuvvojit orohatdoarjagis eai gula kapihttal 3 vuollái.

§ 3-2. Definišuvnnat

Boazodoallorusttegiiguin oaiivilduvvo bistevaš áiddit ja rusttegit, gč. [Boazodoallolága § 24](#). Njuovahagaid dáfus sáhtá spiehkastit gáibádusas ahte galgá leat bistevaš.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 3](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Mii oidnojuvvo boazodoallorusttegin?

Leat dušše fal bistevaš áiddit ja gárddit mat boazodoallolága § 24 mielde leat doarjjavuoigaduvvon golut. Boazodoallolága mearrádus fáttmasta gárddiid mat galget gávdnot «guhki but go ovtta áigodaga». Doahpaga «bistevaš» § 3-2 ferte dan dihte geahččat boazodoallolága § 24 ektui. «Áigodat»-doahpaga ferte árvvoštallat das ahte gosa áidi lea ceggejuvvon. Áiddiid oktavuodas mat leat ceggejuvvon guohtunguovlluide mat geavahuvvojit birra jagi lea áigodat seamma go boazodoallojahki, ja geasseorohaga áidi oidnojuvvo bistevažžan jus geavahuvvo eambbo go ovtta geasi. Dakkár rusttegiid ceggema gáibádusat bohtet ovdan boazodoallolágas § 24.

Gáibiduvvo, ahte Eanandoallo- ja biebmodepartemeantta dohkkeha rusttegiid mat leat ceggejuvvon ja čužžot badjel ovtta áigodaga. Ohcci ferte ieš duodaštit ahte rusttet lea dohkkehuvvon, geahča kommentáraid § 3-5 nubbi lađas.

Njuovvanrusttegiid birra

Oalgguhan dihte njuovvama lea njuovvanrusttegiid oktavuodas vejolaš spiehkastit

bistevašgáibádusas. Dat mearkkaša ahte ornet fátmasta gaskaboddosaš njuovvanrusttegiid. Dalle ii leat gáibádus ahte njuovvanrusttet galgá leat bistevaš rusttet, ja dan dihte sáhtá addot doarjja mobiila njuovvanrusttegiidda, nu go ovdamearkka dihte njuovvanbussii.

Njuovvanrusttega ceggen vuodđudeaddji, bistevaš rusttegin gáibida dohkkeheami boazodoallolága § 24 mielde, geahča kommentáraid § 3-1 vuosttaš lađđasii.

§ 3-3. Doarjjaeavttut

Doarjja boazodoallorusttegiidda sáhtá juolluduvvot siidaoassái, siidii, orohahkii ja boazosearváii.

Doarjja juolluduvvo dušše boazodoallorusttegiidda mat leat válddahallon mearriduvvon doaibmanjuolggadusain ja ráhkaduvvon orohatplánain. Boazoservviid dáfus galget boazodoallorusttegat leat válddáhallon mearriduvvon boazodoalloplánain.

Siidaoasit mat ohcet doarjaga, fertejit deavdit eavttuid mat leat [Njuolggadusas doarjagiid birra siidaosiide ja boazoservviide § 3 ja § 4](#). Orohagat ja boazosearvvit mat ohcet doarjaga dán njuolggadusa vuodul, fertejit deavdit eavttuid mat leat [Njuolggadusas orohagaide ja boazoservviide § 2-1](#).

Doarjja sáhtá juolluduvvot čuovvovaš doaibmabijuide:

- ođđa boazodoallorusttegiid huksemii,
- ásahuvvon boazodoallorusttegiid viiddideapmái, nuppástuhttimii dahje ođasmahttimii, nu go ásahuvvon boazodoallorusttegiid dárbbaslaš nuppástusaide vai sáhtá geavahit ja lohkat elektrovnnalaš indiividamearkkaid, ja
- boazodoallorusttegiid gaikumii go ii dieđe gii daid eaiggát dahje ovddasvástideaddji lea.

Doarjja ii galgga juolluduvvot boazodoallorusttegiidda mat leat álggahuvvon dahje gárvvistuvvon ovdal go ohcan lea sáddejuvvon Eanandoalldirektoráhtii.

Golut mátasdoallamii ja golut gaskaboddosaš áiddiide ja rusttegiidda maid sáhtá sirdit eai leat doarjjavuoigaduvvon golut, gč. [§ 3-4](#). Doarjja ii sáhte juolluduvvot rusttegiidda mat leat ožžon doarjaga riidoeastadeaddji doaimmaid njuolggadusa vuodul boazodoalu ja eará guoskevaš beali gaskkas.

Doaibma ferte leat čađahuvvon 3 jagi sisa juolludusbeaivvi rájes.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 3](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Geat sáhttet ohcat?

Vuosttaš lađđasis lea dievaslaš listtu daid badjel geat sáhttet oažžut doarjaga boazodoallorusttegiidda. Jus ohcamuš bohtá earáin, ovdamearkka dihte oktasaš boazoeaiggádiin, de ohcamuš hilgojuvvo meannutkeahtá.

Nubbi lađas: Doaibmanjuolggadusat ja orohatplánat

Nuppi lađđasis leat eavttut dihto siskkáldas dokumeanttaide orohagas/boazosearvvis vai leat

doarjjavuoigaduvvon.

Orohagat

Dat boazodoallorusttet masá ohcá doarjaga ferte leat čilgejuvvon dohkkehuvvon doaibmanjuolggadusain ja orohaga ráhkaduvvon orohatplánaide. Dohkkehuvvon doaibmanjuolggadusat ferte orohatstivra ráhkadan ja sisdoallu ferte vástidit boazodoallolága kapihttal 7 mearrádusain. Stáhtahálddašeaddji dohkkeha doaibmanjuolggadusaid, vrd. boazodoalloláhka § 58.

Orohatplánaid sisdoallu lea čilgejuvvon boazodoallolágas § 62. Ii gáibiduvvo ahte stáhtahálddašeaddji dohkkeha orohatplánaid, muhto stáhtahálddašeaddji, suohkan ja fylkkasuohkan galgá oažžut dieđu plánenbarggu birra ja sii galget diehtit plána váldosisdoalu birra ovdal go dat dohkkehuvvo orohatstivrras, vrd. boazodoalloláhka § 62 mañemus lađas.

Boazosearvvit

Boazodoallolága mielde eai leat boazosearvvit geatnegahtton ráhkadit orohatplánaid. Suoidnemánu 1. b. 2020 rájes lasihuvvui aiddostahttin § 3-3 nuppi lađđasii ahte boazodoallorusttet ferte leat čilgejuvvon mearriduvvon boazodoalloplánain. Aiddostahttin lea vuodđuduvvon stáhtahálddašeaddji práksisii. Boazodoalloplána lea plána mii sisttisdoallá dieđuid boazosearvvi boazodoalu birra, earret eará areálageavaheami birra, gárddiid birra je. Boazodoalloplána ferte sáddejuvvot Trøndelága Stáhtahálddašeaddjai.

Goalmát lađas: Doarjjanjuolggadusaid eavttuid deavdin

Mearrádus bidjá gáibádusaid siidaosiide, orohagaide ja boazoservviide ahte fertejit deavdit eavttuid gullelaš doarjjanjuolggadusain. Eavttu deavdima árvvoštallan dahkko mañemus jagi doarjjaohcamušmeannudemiid vuodul. Jus ovdamearkka dihte siidaoassi ohcá doarjaga boazodoallorusttegii ođđajagemánus 2022, de ferte siidaoassi ožžon siidaoasse- ja boazosearvedoarjaga boazodoallojagi 2020/2021 ovddas.

Siidaosiid birra

Siidaoasit mat ohcet doarjaga boazodoallorusttegiidda fertejit deavdit eavttuid njuolggadusas doarjaga birra siidaosiide ja boazoservviide [§§ 3 ja 4](#).

Jus ohcci ii deavdde eavttuid, de ii leat vuoigaduvvon oažžut doarjaga.

Doarjjanjuolggadusa §§ 3-4 eavttuid birra gávnnat njuolggadusas doarjaga birra siidaosiide ja boazoservviide.

Orohagaid ja boazoservviide birra

Orohagat ja boazosearvvit mat ohcet doarjaga boazodoallorusttegiidda fertejit deavdit eavttuid njuolggadusain doarjaga birra orohagaide ja boazoservviide [§ 2-1](#).

Dat mearkkaša ahte orohat/boazosearvi ferte:

- leat doaimmas, ja
- mearridan orohatplána (orohagat) dahje boazodoalloplána (boazosearvvit) ja sádden dan stáhtahálddašeaddjai, ja
- sádden ovddit jagiid revisordohkkehuvvon rehketdoaluid stáhtahálddašeaddjai, ja

- várren ruðaid gearggusvuodafondii njuolggadusa § 3-1 mielde, ja
- raporterren ruða várrema ja geavaheami birra je.

Dávkileappo čilgehusa eavttuin § 2-1 mielde gávnnaht johtočállagis njuolggadussii doarjaga birra orohagaide ja boazoserviide. Johtočállaga gávnnaht Eanandoalloidirektoráhta neahttasiidduin.

Ii leat sierra eaktu siiddaide, muhto fertejit bajit eavttuid deavdit.

Njealját laðas: Ođđaháhkamušat/ođđahuksehusat, stuorideapmi, rievdadeapmi dahje boazodoallorusttegiid ođasteapmi

Njealját laððasis leat listtus dat doaibmabijut maidda sáhtta oažžut doarjaga kapihttal 3 mielde. Listtu lea dievaslaš, mii mearkkaša ahte doarjjaohcamat eará lágan doaibmabijuide hilgojuvvot meannutkeahhtá.

Ođđa boazodoallorusttegat

Ođđa boazodoallorusttegat leat:

- áibbas ođđa rusttegat mat eai leat gávdnon ovdal
- rusttegat mat buhtadit rusttegiid mat gávdnojit dan dihte go daid ferte ođasmahttit oalát. Ođđa rusttet galgá čuožžut seamma sajis go dat rusttet mii gávdno. Dakkár oktavuodain lea eaktun ahte boares rusttet gaikkoduvvo.

Stuorideamit, rievdadeamit ja ođasmahttimat

Stuorideamit, rievdadeamit ja ođasmahttimat gusket rusttegiidda mat gávdnojit. Eanandoalloidirektoráhta ferte juohke ovttá áššis árvvoštallat konkrehtalaččat lea go sáhka «stuorideamis/rievdadeamis/ođasmahttimis» dahje obbalaš mátasdoallamis dakkár gárddis mii gávdno. Dadjanvuogi mielde ferte doaibmabiju boadusin leat lasáhus dahje ođasmahttin muhtun oassái gárddis. Dakkár dulkon oktiivástida oktasašeavttuin § 1-7. Lassin lea mearrádus geavahuvvon nu ahte doaibmabijut maidda oažžu ruhtadeami eará ortnegiid čađa, ovdamearkka dihte orohatdoarjaga čađa, eai gula kapihttal 3 vuollái.

Ovdamearkkat doaibmabijuide gullet mearrádusa vuollái:

- roggat čázi/duolvačáhcebohcci rusttegiidda main ii leat leamaš dat ovdal
- ráhkadit guohtungárddi mii gullá njuovvanrusttegiid
- lassihuksehus njuovvanrusttegiid njuovvan dihte eambbo, ovdamearkka dihte biillaid bisánansadjái/stuorebuš vuojániidda jorgalansadjái, ođđa ja stuoribut renne bohccuid vuojeheapmái je.
- El-fámu ásaheapmi ja sullasaš.

Ovdamearkkat doaibmabijuide mat eai gula mearrádusa vuollái:

- huksehusas/gárddis lonuhit osiid, nu go dáhki, seinniid jna. (mátasdoallan)
- luvvodagaid lonuheapmi (mátasdoallan)
- DBS-doaibmabijut (leat orohatdoarjagis)

Heiveheamit elektrovnnalaš indiviidamearkkaid lohkamii

Ođđajagemánus 2020 rievdaduvvui boazodoalloláhka go lasihuvvui riektivuoddu ásaht

njuolggadusa geatnegahtton elektrovnnalaš indiviidamerkemii bohccuide. Njuolggadusevttohus geatnegahtton indiviidamerkemii bohccuide lea sáddejuvvon Eanandoallo- ja biebmodepartementii. Veahkehan dihte orohagaid heivehit gárddiid ođđa gáibádussii sáhtá oažžut doarjaga kapihttal 3 mielde rievdatit gárdiid mat gávdnojit vai sáhtá lohkat elektrovnnalaš indiviidamearkkaid.

Doarjja boazodoallorusttegiid gaikkodeapmái

Gáibádus dan birra ahte boazodoallorusttet galgá leat bistevaš vai lea doarjjavuoigaduvvon mearkkaša ahte rusttet mii gaikkoduvvo galgá leat bistevaš ja ahte dan ii sáhte sirdit.

Go eaiggátvuohta ja ovddasvástádus rusttegiid ii leat čielggas, de ferte leat veadjemeahtton dahje váttis gávnnahtit eaiggáda. Gáibiduvvo, ahte ohcci dahká dan maid sáhtá vuordit gávnnahtit dihte daid dieđuid. Ohccái ii sáhte biddjot noađđi mii ii leat govtolaš dakkár guorahallamis. Doarvái árrijat dan bargui árvvoštallojuvvu juohke ovttá ohcamušas.

Viđát lađas: Boazodoallorusttega huksen ii galgga leat álgojuvvon

Jagiid 2019/2020 rájes lea dárkkuhuvvon ahte ohcci ii sáhte álggahit rusttega huksenbarggu ovdal go doarjjaohcamuš lea sáddejuvvon Eanandoalldirektoráhtii. Gustovaš mearrádusa mielde sáhtá ohcci álggahit boazodoallorusttega huksema dan botta go vuordá ahte BOF-stivra/Eanandoalldirektoráhtta meannuda doarjjaohcamuša.

Sánádeami mielde hilgojuvvu ohcamuš dušše jus rusttega huksen lea álggahuvvon, ovdamearkka dihte jus lea bidjan áidestoalppuid. Jus ohcci ovdamearkka dihte lea oastán huksensaji huksen dihte njuovahaga dahje fievrredan ávdnasiid meahccái, de ii árvvoštallojuvvu ahte rusttega huksen lea «álggahuvvon» ovdal go duohta huksen álgá.

Guđát lađas: Mátasdoallan ja sirdáseaddji ja gaskaboddosaš gárdit ja rusttegat je.

Li doarjja mátasdoallamii

Li addojuvvo doarjja mátasdoallama goluide. Golut mátasdoallamii leat rusttega dábálaš doaibmagolut maid ohcci ieš ferte gokčat, vejolaččat eará doarjjaortnegiid čađa, nu go orohat- ja boazosearvedoarjaga čađa.

Mátasdoallama definišuvdna

Mátasdoallamiin oaivvilduvvo bargu mii dahkko eastadan dihte dahje divvun dihte gollama ja billašumiid rusttegis. Mátasdoallan sáhtá leat divvut gollama, ovdamearkka dihte málet njuovahaga dan dihte go huksehus lea gollan ja boarásnuvvan. Gárddis sáhtá mátasdoallan leat go ferte lonuhit áidestoalppuid mat leat billahuvvan. Mátasdoallama árvvoštallamis ferte ráddjet rusttega goluid lasiheapmái. Goluid lasiheapmi lea bargu duššefal rusttega rievdadeapmái dahje ođasmahttimii mii rievdata rusttega dakkárin go ii leat ovdal leamaš. Stuorideamit ja huksenrievdadusat, geahča § 3-3 goalmát lađđasa bustávva b, leat dábálaččat goluid lasiheamit ja sáhttet leat doarjjameroštallamis mielde.

Li leat doarjja sirdáseaddji ja gaskaboddosaš gárdiide ja rusttegiidda

Doarjaga ii sáhte oažžut sirdáseaddji ja gaskaboddosaš gárdiide ja rusttegiidda, vrd. § 3-2 vuosttaš lađas, mii ráddje njuolggadusa doaibmaguovllu gustot bistevaš gárdiide ja rusttegiidda.

Mat leat sirdáseaddji ja gaskaboddosaš gárdit ja rusttegat?

Rusttega dahje gárdi konstrukšuvdna ferte árvvoštallojuvvot oaidnin dihte lea go dat sirdáseaddji dahje gaskaboddosaš. Geahča kommentáraid § 3-2 mearrádussii.

Čihččet lađas: Áiddit riidoeastadeaddji doaibmabidjun

Doarjja áiddiide main ulbmil lea eastadit riidduid boazodoalu ja eará guoskevaš bealis eai gula kapihttal 3 mearrádussii. Dakkár doaibmabijuide ferte ohcat doarjaga njuolggadusa mielde riidoeastadeaddji doaibmabijuide boazodoalu ja eará guoskevaš beali oktavuodas.

Trøndelága stáhtahálldaseaddji dat mearrida ohcamušaid dakkár doarjaga birra, geahča namuhuvvon njuolggadusas § 5 vuosttaš lađđasa.

Gávccát lađas: Čađaheami áigemearri

Doaibmabidju galgá leat čađahuvvon 3 jagi dan rájes go doarjja juolluduvvui. Juolludandáhton lea dat dáhton go BOF-stivra dahje Eanandoalldirektoráhtta dagai áššemearrádusa doarjaga birra. Čujuhuvvo kapihttal 1 kommentáraide dieđuide áigemeari čuovvoleami ja vejolaš manideami birra.

§ 3-4. Doarjjavuoigaduvvon golut

Doarjjavuoigaduvvon golut leat ávnnasgolut (dávvirat mat leat seainnis gitta), fievrredeapmi, erenoamášbarggut ja iežas bargu.

Erenoamáš oktavuodain, dán vuolde dalle go hukse stuorát rusttegiid, de sáhtá láigohuvvon konsuleantaveahkki rehkenastojuvvot doarjjavuoigaduvvon gollun. Njuovvan- ja gárderusttegiid oktavuodas sáhttet maidái luodda-/biilabisánan- ja čáhce-/rufegolut rehkenastojuvvot mielde. Erenoamášbargun logahallojuvvojit elektrihkkár-, bohcebargi- ja eará dakkár barggut, mat gustovaš mearrádusaid mielde gáibidit erenoamáš gelbbolašvuoda.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 3](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Doarjjavuoigaduvvon golut

Ávnnasgoluiguin oaivvilduvvojit rusttega ávdnasat, ovdamearkka dihte stoalpput, stráγγgat ja eará muorraávdnasat mat dárbbášuvvojit rusttega huksema/ođasmahttima oktavuodas.

Nubbi lađas: Erenoamáš oktavuodat

Erenoamáš oktavuodain oaivvilduvvojit oktavuodat go ohccái lea govtolaš oažžut eará goluid gokčojuvvot, ovdamearkka dihte konsuleanttabargu. Ovdamearkkat sáhttet leat dalle go konsuleantaveahkki lea áibbas dárbbášlaš árvvoštallat dan ahte sáhtá go gárdi/áidi ceggejuvvo.

§ 3-5. Doarjjavuođđu

Doarjjavuođđu lea ohccojuvvon proševtta buot doarjjavuoigaduvvon goluid submi.

Doarjjavuođđu meroštallojuvvo netto ávnnasgoluid vuodul (earret lassiarvodivada). Ohcciide geain ii leat vuoigatvuohta geassit eret sisaboahhti lassiarvodivada, váldojuvvo lassiarvodivat mielde doarjjavuođu meroštallamii.

Iežas barggu diibmomáksu lea 210 ruvnno. Iežas bargu sáhtá dahkat eanemustá daid eará goluid supmi mat leat oassin doarjjavuođus, gč. [§ 3-4](#).

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 3](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Doarjjavuodđu

Vuosttaš lađđasis § 3-4 lea čilgejuvvon maid doarjjavuodđu fáttmasta.

Nubbi lađas: Doarjjavuodđu meroštallama vuolggasadji

Ealáhusdoallit mat leat registrerejuvvon lasseárvodivatregistarii leat vuoigaduvvon oažžut stádas máksojuvvot ruovttoluotta sisamáksojuvvon lasseárvodivvaga gálvvuid ja bálvalusaid ovddas mat leat geavahuvvon ealáhusas, geahča lasseárvodivatlága § 8-1. Orohagat ja siiddat eai leat dábálaččat lasseárvodivatregistaris, ja dan dihte eai sáhte oažžut lasseárvodivvaga ruovttoluotta máksojuvvot stádas. § 3-5 nuppi lađđasa mielde sáhttet ohccit geat eai leat vuoigaduvvon oažžut lasseárvodivvaga ruovttoluotta máksojuvvot váldit dan mielde doarjjavuodđu meroštallamii. Dakkár ohcciide rehkenastojuvvojit ávdnasat bruttogoluid, ii nettogoluid, ovddas.

Goalmát lađas: Máksomearit muhtun goluide

Diibmomáksomearri iežas barggu ovddas

Diibmomáksomearri mii lea § 3-5 goalmát lađđasis vuosttaš čuoggás lea maksimálamáksomearri, mii mearkaša ahte golut badjel dan máksomeari eai leat doarjjavuodus mielde. Jus duohta golut iežas bargoárjjaide leat unnit go maksimálamáksomearri, de biddjojit ohcamuša golut vuodđun doarjjameroštallamii.

Iežas barggu ja reasta doarjjavuodđu goluid oktavuohhta

Iežas bargu sáhtta leat doarjjavuodđun, muhto ii sáhte leat eambbo go submi eará goluin mat leat doarjjavuodus.

Ovdamearkka dihte: Go ođasmahtta gárddi, de leat golut ávdnasiidda, fievrredeapmái ja erenoamášbargguide 350 000 r. Ohcci lea diedihhan 1800 bargodiimmu iežasbarggus máksomeriin mii lea gustovaš, oktiibuot 378 000 r. Dakkár oktavuodain lea dušše 350 000 ruvnno goluin iežas barggus mielde doarjjavuodus.

§ 3-6. Doarjaga rehkenastin

Sáhtta addot doarjja gitta 35 proseantta doarjjavuodus go ohcci lea siidaoassi/siida ja gitta 50 proseantta go ohcci lea orohat/boazosearvi, oktasašorohat dahje unnimusat guokte orohaga/boazosearvvi searválaga. Njuovvanrusttegiidda mat leat čielgasit sirrejuvvon eará rusttegiin sáhtta addot doarjja gitta 25 proseantta doarjjavuodus. Doarjjavuodđu vuolit ráđji lea mearriduvvon 20.000,- ruvdnui.

Erenoamáš oktavuodain sáhtta Boazodoalo Ovddidanfoandda stivra spiehkastit dán mearrádusa vuosttaš lađđasis.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 3](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas:

Vuosttaš ja nubbi čuokkis: doarjjavuodus oassi doarjjan

Boazodoallorusttegiidda rehkenastojuvvo doarjja mearriduvvon osiin doarjjavuodus. Mii lohkkokuovvo doarjjavuodđun čuovvu § 3-5, geahča § 3-5 kommentáraid.

Goalmát čuokkis: Vuolit rádjji doarjjavuđđui

Doarjjavuodu vuolit rádjji lea 20 000 ruvnno. Ferte muitit ahte lea erohus doarjjavuodus ja buot doaibmabiju goluin. Vaikko doaibmabiju golut leat oktiibuot badjel 20 000 ruvnno, de sáhttet liikka doarjjavuogaduvvon golut § 3-5 mielde leat unnit go dat submi. Ohcamušat maid doarjjavuoddu lea vuollel 20 000 ruvnno hilgojuvvot meannutkeahtá.

Nubbi lađas: Dispensašuvdna

BOF-stivra sáhtá dispenseret. BOF-stivra lea áššis 21/17 juohkán mearrádusválddi Eanandoalldirektoráhtain ohcansupmiide gitta 200 000 ruvnno rádjái. Jus ohcansubmi lea vuollel 200 000 ruvnno ferte BOF-stivra liikká meannudit dan jus ohcci lea bivdán dispensašuvdna § 3-6 vuosttaš lađđasa mearrádusas.

Dispensašuvdnavejolašvuohta guoská dušše § 3-6 vuosttaš lađđasii. Dan dihte sáhtá spiehkastit:

- proseantamáksomeriin mat leat mearriduvvon vuosttaš lađđasis
- doarjjavuodu vuolit rájis.

Makkár oktavuodain heive spiehkastit árvvoštallojuvvo konkrehtalaččat juohke ovttá áššis. BOF-stivra sáhtá dušše dispenseret jus ohcci lea bivdán dan, eai sáhte ieža mearridit dan dahkat.

Sátnádeapmi «sierra oktavuodain» mearkkaša ahte ii galgga leat ortnegis mearridit alibut máksomeari dahje vuolidit doarjjavuodu vuolit ráji. Dat sáhtá leat áigeguovdil dakkár oktavuodain go boazodoallorusttet lea erenoamáš dárbbalaš boazodollui, ja lea hoahppu cegget dan, ja ohccis ii leat dilli seastit iežasoassái. Sáhttet maidái leat erenoamáš alla golut áideceggemii, ja orohagas leat váttisvuodát ruhtadit 50 proseantta reasta goluin.

§ 3-7. Sierragáibádus ohcamii

Doarjjaohcan sáddejuvvo sierra skoviin Eanandoalldirektoráhta.

Miellidusin boazodoallorusttegiid doarjjaohcamii gáibiduvvo ceggenlohpi, spesifiserejuvvon čilgehus buot doaibmabiju goluin, čielga ruhtadanplána ja rusttega tevnnegat, main leat mihtut. Golut mat eai leat doarjjavuodgat, gč. [§ 3-4](#), galget almmotge váldot mielde gollogeahčastahkii.

Njuovahaga huksemii/viiddideapmái dahje ođasmahttimii galgá biddjot mielde spesifiserejuvvon gávpeplána unnimusat 3 jahkái, ja maidái almmolaš dohkkeheamit.

Boazodoallorusttegiid dáfus mat máksat badjel 150.000,- ruvnno, galgá sáddejuvvot čálalaš jearaldat unnimusat golmma fállái doarjjavuogaduvvon goluid hárrái, gč. [§ 3-4](#).

Boazodoallorusttegat mat dahket ollislaš ovttadaga, sáhttet čohkkejuvvot ovttá ohcamii, muhto eaktun lea ahte golut dalle spesifiserejuvvot ohcama mildosiin guđege rusttega nammii.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 3](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Ohcanskovvi

Doarjjaohcamuš galgá kapihttal 3 mielde sáddejuvvot sierra skoviin maid Eanandoalldirektoráhta

lea ráhkadan. Skovvi gávdno Eanandoalldirektoráhta neahttasiiddus.

Nubbi lađas: Mildosat

Jus ohcamuš galgá meannuduvvot, de ferte ohcci bidjat buot dárbbášlaš mildosiid mat leat listtus. Mildosiid váilevaš sisasádden sáhtá dagahit ahte doarjjaohcamuš hilgojuvvo.

Ceggenlohpi

Ceggenlobiin oaivvilduvvo dohkkeheapmi man Eanandoallo- ja biebmodepartemeantta lea addán boazodoallolága § 24 nuppi lađđasa mielde. Geahča eambbo dan birra § 3-2 vuosttaš lađđasa kommentárain. Ohcci dat galgá háhkat dokumeantta ja sáddet dan Eanandoalldirektoráhtii. Boarrásit boazodoallorusttegit mat leat dohkkehuvvon ovdal 2007-lága, dain ferte dohkkeheapmi árvvoštallojuvvot eambbo.

Golut, ruhtadanplána ja rusttega mihttobidjan

Obbalašgovva goluid badjel galgá leat spesifiserejuvvon ja dasa ferte bidjat buot gollojoavkkuid. Dat mearkkaša ahte ohcci galgá ráhkadit obbalašgova mas buot golut leat juhkkjuvvon ávdnasiid mielde mat galget adnot rusttega ceggemii, ja das galget leat golut ovttaskas bargoveahkkái ja láigohuvvon konsuleantaveahkkái. Maiddái iežas plánejuvvon bargodiimmuid doaibmabiju oktavuodas ja makkár bargguid ohcci ieš bargá galgá bidjat dasa. Jus ohcá doarjaga luottaide/biillaid bisánanbáikkiide ja čáhcai/rufii, de galgá čilget daid doaibmabijuid goluid.

Ruhtadanplána galgá leat duohta plána. Dat mielddisbuktá ahte plána galgá čilget konkrehtalaččat mo rusttega golut galget gokčjuvvo. Ávnnasbuvttadeddjiid ja/dahje eará bargoveahkit/konsuleantaid fáldagaid berre bidjat mielddusin jus dat leat jerrojuvvon.

Mihttobiddjuvvon tevdnet galgá sisttisdoallat boazodoallorusttega sturrodaga ja iešguđetge mihtuid, ovdamearkka dihte kvadráhtamehteriin. Go iešguđetlágan áiddit galget ceggejuvvot, de heive bidjat sihke kilomehter- ja mehtermihtuid.

Ollislaš goluid ferte diedihit

Dat eaktu veahkin dahká gova plánejuvvon boazodoallorusttega ollislaš goluid badjel. Jus dušše doarjjavuoigaduvvon goluid diediha, de livčče gártan váttisin dárkkistit ahte golut mat eai leat doarjjavuoigaduvvon eai leat «bárgiduvvon» doarjjavuoigaduvvon goluide.

Mearrádusas lea dárkkistandoaibma. Dasa lassin sáhtá čájehuvvot ahte ohcci lea dahkan boasttoárvvoštallama doarjjavuoigaduvvon goluin, ja Eanandoalldirektoráhtta sáhtá dalle divvut dan ohcci oidui dahje nuppe ládje.

Goalmát lađas: Sádden Eanandoalldirektoráhtii

Go áigu ásahit njuovahaga, de lea gáibádus ahte ohccis lea čilgejuvvon fitnoplána unnimusat golmma jagi ovddas. Fitnoplána lea dokumeantta mii čájeha ahte huksen, huksenrievdadeapmi dahje njuovahaga stuorideapmi lea dárkkilit guorahallojuvvon ja plánejuvvon. Plánas galgá maiddái boahit ovdan márkanguorahallan boahhtevaš kundariid ektui ja mo sin mielas lea go fálljuvvo ođđa njuovahat, ja man stuora kundarvuodu olahivčče. Dasto ferte maid árvvoštallat ásahuvvon njuovahagaide, ráhkadit márkanalysa ja kártet makkár gilvaleaddjit ohccis leat.

Dárbbášlaš almmolaš dohkkehemiin oaivvilduvvojit lobit mat dárbbášuvvojit go njuovahaga áigu cegget. Ovdamearkka dihte namuhuvvo ceggenlohpi man suohkan, mii lea plánen- ja

hukseneiseváldi, addá ja huksehusa dohkkeheapmi Biebmobearráigeahčus.

Njealját laðas: Gálvolágideddjiid fálaldagat

Gáibiduvvo ahte ohcci sádde fálaldatjearaldaga unnimusat golmma lágideaddjái doarjjavuoigaduvvon goluid ektui go boazodoallorusttega golut leat badjel 150 000 ruvnno. Jearaldaga galgá čálalaččat sáddet ja jearaldat galgá leat buot goluid birra mat leat doarjjavuođu siste. Obbalašgovva goluin oainnat § 3-4 kommentárain.

Li gáibiduvvo ahte ohcci oažžu vástádusa buot golbma lágideaddjis. Ohcci ferte liikká duođaštit ahte lea sádden jearaldaga buot golbma lágideaddjái, ovdamearkka dihte bidjat mielddusin kopiija e-boasttas maid sáddii lágideddjiide. Dan gáibádusas sáhtá spiehkastit jus čájuhuvvo ahte eai gávdno golbma lágideaddji mat fáallet dihto gálvvu/bálvalusa dan guovllus gos ohcci orru. Li gáibiduvvo ahte ohcci sádde haddejearaldagaid lágideddjiide maid ii sáhte geavahit geográfalaš sivaidda dahje eará oktavuodaid dihte.

Vidát laðas: Mánja boazodoallorusttega Femte ledd: Reindriftnanlegg som inngår i en helhet

Mánja boazodoallorusttega mat gullet oktii sáhttet čohkkejuvvot ovttá ohcamuššii, muhto golut biddjojit mielddusin ohcamuššii.

Sátnádeapmi «mat gullet oktii» sisttisdoallá ahte leat mánja boazodoallorusttega main lea lunddolaš čanastat nubbi nubbái. Dat sáhtá leat gárdi mas leat mánja lanja mas oasit geavahuvvojit iešguđetge ulbmili, ja oasit gárddis geavahuvvojit dalle go lea dárba dasa.

Gárdi sáhtá leat ovdamearkka dihte guohtungárdi mas lea vuojehat girdnui, mas fas lea viidasit čanastat rátkkagárdái dahje gárdái mas rátkka gávpečorrage, merke misiidda je.

Meahccenjuovvngárddis lea lunddolaš čanastat namuhuvvon gárdái, ja sáhtá dan dihte leat mielde oktasaš ohcamušas eará boazodoallogárdiin.

§ 3-8. Raporteren

Doarjjaoažžu galgá jagi sisa manjel go rusttet lea gárvvistuvvon, mii galgá sisttisdoallat rehketdoalu ja čilgehusa vejolaš erenoamáš eavttuid birra mat leat devdojuvvon. Raporta sáddejuvvo Eanandoalldirektaráhtii.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftnens Utviklingsfond, kapittel 3](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Ohcci lea geatnegahtton raporteret ruđa geavaheami rehketdoalu bokte jagi sisa manjel go rusttet lea gárvvistuvvon.

Rusttet lea gárvvistuvvon go sáhtá geavahuvvot, ja jus gáibádus dohkkeheapmái de ferte maid leat dohkkehuvvon plánen- ja hukseneiseváldiid bokte. Práksisa mii geavahuvvo lea ahte stáhtahálldašeddi láve geahčadit rusttega ja duođaštit ahte lea gárvvistuvvon. Jus gáibiduvvo ceggenlohpi suohkanis, de ferte ohcci bidjan ovdan gárvvistanatteasta.

Ohcci golut boazodoallorusttega ceggema oktavuodas galget duođastuvvot guittiiguin. Vaikko mearrádus ii čielgasit gáibit dan, de eaktuda rehketdoallogáibádus ahte golut duođastuvvojit. Guittiid

haga ii livčče rehketdoallu dievaslaš.

Ohcci ferte dasa lassin, seamma áigemearrái, reporteret ahte sierraeavttut leat devdojuvvon. «Sierra eavttuiguin» oaivvilduvvojit lassieavttut mat leat namuhuvvon áššemearrádusas, geahča BOF-njuolggadusa § 1-9 nubbi lađas nubbi čuokkis. Eavttut sáhttet leat ovdamearkka dihte duodašteapmi ahte boares rusttet lea gaikkoduvvon. Eavttuid čilgehus gávdno § 1-9 kommentárain.